

شناسه سند: HSE-WR-۰۳۵

شماره بازنگری: ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

دستورالعمل ارزیابی اثرات زیست محیطی فعالیت‌ها (EIA)

شناسه سند: HSE-WR-۰۳۵

کپی، تکثیر و یا تغییر این سند به هر طریق توسط هر فرد درون یا خارج شرکت مجاز نیست.

در موقع استناد به این سند توجه گردد که آخرین بازنگری دارای ارزش بوده و نسخ قدیمی فاقد اعتبار است.

(اسناد معتبر، دارای مهرسبز "معتبر است" و اسناد منسوخ، به مهر قرمز "منسوخ است" مهور می‌گردد.)

آخرین ویرایش:	تهیه کننده	تأیید کننده	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی	سید محمد حسین سیاحی	سید محمد حسین سیاحی	محمد حسین فیروزی
سمت	معاونت مالی	معاونت مالی	مدیر عامل
تاریخ	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱
امضاء			

سایر ویرایشها

جدول تغییرات ویرایش	تاریخ	شرح تغییر	شماره صفحات تغییر یافته	منشاء تغییرات	امضاء		
					تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده

شناسه سند : HSE-WR-۰۳۵

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۱. هدف

هدف از تدوین این دستورالعمل، شناسایی جنبه‌های زیست محیطی ناشی از فعالیت‌های پروژه، ارزیابی میزان اثرات آن‌ها بر محیط اطراف (آب، خاک، هوا، اکوسیستم) و تدوین برنامه‌های کنترلی جهت پیشگیری، کاهش یا حذف پیامدهای نامطلوب زیست محیطی می‌باشد.

۲. دامنه اجرا

این سند برای کلیه مراحل پروژه، تمامی سایت‌های اجرایی، کارگاه‌های پشتیبانی، ماشین‌آلات و همچنین کلیه فعالیت‌های پیمانکاران اصلی و فرعی کاربرد دارد و اجرای آن الزامی است.

۳. تعاریف

- **جنبه زیست محیطی (Environmental Aspect):** بخشی از فعالیت‌ها، محصولات یا خدمات پروژه که می‌تواند با محیط زیست تعامل داشته باشد (مانند تولید پسماند، انتشار گرد و غبار، مصرف آب).
- **پیامد زیست محیطی (Environmental Impact):** هرگونه تغییر در محیط زیست، اعم از مفید یا مضر، که تمام یا بخشی از آن ناشی از جنبه‌های زیست محیطی پروژه باشد (مانند آلودگی آب‌های زیرزمینی، کاهش کیفیت هوا).
- **ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA):** فرآیند سیستماتیک ارزیابی پیامدهای احتمالی یک فعالیت بر محیط زیست و تعیین روش‌های کنترلی پیش از اجرای آن.

۴. مسئولیت‌ها

- **سرپرست کارگاه:** تأمین منابع لازم برای اجرای برنامه‌های کنترلی زیست محیطی و الزام پیمانکاران به اجرای الزامات.
- **واحد HSE (بخش محیط زیست):** شناسایی و ارزیابی جنبه‌ها، تهیه لیست پیامدهای بارز، تدوین اقدامات کنترلی و پایش مستمر اثربخشی آن‌ها.
- **سرپرستان اجرایی و پیمانکاران:** همکاری در شناسایی جنبه‌های فعالیت‌های خود و اجرای دقیق اقدامات کنترلی تعیین شده.

۵. الزامات و نکات فنی

- **شناسایی جنبه‌ها:** پیش از آغاز هرگونه فعالیت جدید (مانند خاکبرداری، بتن‌ریزی، تعمیرات ماشین‌آلات)، تمامی جنبه‌های مرتبط از جمله انتشار آلاینده‌ها به هوا، تخلیه پساب به آب یا خاک، تولید آلودگی صوتی و تولید پسماند باید شناسایی شود.
- **ارزیابی ریسک زیست محیطی:** جنبه‌های شناسایی شده باید بر اساس شدت پیامد، احتمال وقوع، گستردگی اثر و الزامات قانونی ارزیابی شوند. جنبه‌هایی که عدد ریسک آن‌ها بالاتر از حد مجاز تعریف شده در پروژه باشد، به عنوان «جنبه بارز» شناخته می‌شوند.
- **اقدامات کنترلی:** برای تمامی جنبه‌های بارز باید برنامه‌های کنترلی (EMP) تدوین گردد. این اقدامات می‌تواند شامل تغییر روش کار، استفاده از تجهیزات کنترل آلودگی، ایجاد حوضچه‌های آرامش، اجرای سیستم مدیریت پسماند و آموزش پرسنل باشد.
- **بازنگری:** لیست ارزیابی اثرات زیست محیطی باید حداقل هر ۶ ماه یک بار یا در صورت تغییر در روش‌های اجرایی و بروز حوادث زیست محیطی بازنگری شود.

شناسه سند : HSE-WR-۰۳۵

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۶. کنترل و پایش

- بازدیدهای مستمر و چک لیستی از نحوه اجرای برنامه‌های کنترلی (EMP) در سایت.
- اندازه‌گیری دوره‌ای آلاینده‌های زیست محیطی (مانند آنالیز پساب، سنجش ذرات معلق هوا و صوت) توسط آزمایشگاه‌های معتمد و مقایسه نتایج با استانداردها.

فرآیند اجرایی مدیریت اثرات زیست محیطی

نام فرآیند: ارزیابی و کنترل پیامدهای محیط زیست

کد فرآیند: -PR-ENV-۰۰۳۵

مرحله	فعالیت	مسئول	مستند / فرم
۱	شناسایی جنبه‌های زیست محیطی فعالیت‌های جدید	کارشناس محیط زیست / پیمانکار	فرم شناسایی جنبه‌ها
۲	ارزیابی ریسک و تعیین جنبه‌های بارز	سرپرست HSE	جدول ارزیابی ریسک محیط زیست
۳	تدوین اقدامات کنترلی و ابلاغ به تیم اجرایی	واحد HSE	برنامه مدیریت محیط زیست (EMP)
۴	پایش دوره‌ای اثربخشی اقدامات و بازنگری اسناد	افسر محیط زیست	چک لیست پایش و گزارش ممیزی

نمونه اطلاعیه عمومی

اطلاعیه زیست محیطی: لزوم کنترل آلاینده‌ها و حفظ محیط زیست اطراف پروژه

همکاران و پیمانکاران گرامی،

به منظور حفظ محیط زیست و جلوگیری از آسیب به اکوسیستم پیرامون کارگاه، هرگونه تخلیه روغن، سوخت، پساب سیمانی و رهاسازی پسماند در خاک و مسیرهای آب رو **مطلقاً ممنوع** می‌باشد. کلیه فعالیت‌های اجرایی باید مطابق با ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA) پروژه صورت پذیرد. در صورت مشاهده هرگونه آلودگی محیطی، مراتب را سریعاً به واحد HSE اطلاع دهید.

واحد HSE محیط زیست پروژه

شناسه سند : HSE-WR-۰۳۵

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

نمونه نامه رسمی

شماره: HSE/ENV/۱۵۵-۱۴۰۵

تاریخ: ۲۳/۰۲/۱۴۰۵

مدیر محترم پیمانکار ... (عملیات خاکی/اجرایی)

موضوع: درخواست ارائه برنامه کنترل اثرات زیست محیطی

با سلام،

احتراماً، با توجه به آغاز قریب الوقوع عملیات گودبرداری و خاکبرداری در جبهه کاری شمالی، مقتضی است پیش از شروع فعالیت، نسبت به تکمیل و ارسال فرم‌های شناسایی جنبه‌ها و ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA) فعالیت‌های خود، به ویژه در خصوص مدیریت گرد و غبار، کنترل آلودگی صوتی و پیشگیری از ریزش روغن ماشین‌آلات اقدام نموده و برنامه کنترلی خود را جهت بررسی و تأیید به این واحد ارسال نمایید. شروع به کار منوط به تأیید مستندات مذکور می‌باشد.

با احترام

مدیر HSE پروژه

نمونه نامه اخطار ⚠

شماره: HSE/ENV-W/۱۵۶-۱۴۰۵

تاریخ: ۲۳/۰۲/۱۴۰۵

سرپرست محترم کارگاه تعمیرات و ماشین‌آلات

موضوع: اخطار - عدم رعایت الزامات کنترلی ارزیابی زیست محیطی در تعمیرگاه

با سلام،

بدین وسیله به اطلاع می‌رساند در بازدید مورخ ۲۳/۰۲/۱۴۰۵ از محوطه تعمیرگاه، مشاهده گردید که روغن‌های سوخته بدون استفاده از سینی‌های جمع‌آوری (Drip Tray) تعویض شده و مستقیماً روی خاک ریخته شده است. این امر مغایر با بندهای کنترلی سند EIA پروژه می‌باشد. خواهشمند است حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت نسبت به پاکسازی خاک آلوده و انتقال آن به انبار پسماند ویژه اقدام نموده و نتیجه را کتباً اعلام نمایید.

افسر محیط زیست سایت

شناسه سند : HSE-WR-۰۳۵

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

نمونه نامه توقف کار / جریمه

شماره: ۱۴۰۵-۱۵VSM/ENV-S/

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۲/۲۳

سرپرست محترم پیمانکار ... (عملیات بچینگ/تولید بتن)

موضوع: توقف کار و اعمال جریمه به دلیل تخلیه غیرمجاز پساب بتن در محیط

با سلام،

پیرو اخطارهای قبلی و علیرغم تاکیدات مندرج در دستورالعمل ارزیابی اثرات زیست محیطی (HSE-WR-۰۳۵) در خصوص نحوه مدیریت پساب‌ها، امروز مشاهده گردید که پساب ناشی از شستشوی میکسرها مستقیماً به زمین‌های کشاورزی/طبیعت مجاور کارگاه هدایت شده است. این اقدام تخلفی بسیار سنگین و دارای پیامدهای قانونی و زیست محیطی شدید می‌باشد.

لذا ضمن اعلام **توقف فوری** عملیات بچینگ پلانت تا زمان احداث و راه اندازی حوضچه آرامش (Settling Pond) استاندارد، مبلغ ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال جریمه بابت تخریب محیط زیست در صورت وضعیت آن شرکت کسر خواهد شد. مسئولیت هرگونه پیگرد قانونی از سوی سازمان حفاظت محیط زیست مستقیماً متوجه آن شرکت خواهد بود.

با احترام،

سرپرست کارگاه